

AXBOROT SAVODXONLIGINI SHAKLLANTIRISHDA MEDIA MATNLAR BILAN ISHLASHNING NEYROPEDAGOGIK IMKONIYATLARI

НЕЙРОПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ВОЗМОЖНОСТИ РАБОТЫ С МЕДИАТЕКСТАМИ В ФОРМИРОВАНИИ ИНФОРМАЦИОН- НОЙ ГРАМОТНОСТИ

NEUROPEDAGOGICAL POTENTIALS OF WORKING WITH MEDIA TEXTS IN DEVELOPING INFORMATION LITERACY

XOLMATOVA SABOXAT ILXOMJON KIZI.

Pedagogika fanlari buyicha falsafa doktori Chirchik davlat pedagogika
unversteti mustakil tadkikotchisi.

Annotatsiya: Ushbu maqolada o'quvchilarda axborot savodxonligini shakllantirishda media matnlar bilan ishlashning neyropedagogik imkoniyatlari yoritiladi. Raqamli axborot muhitida o'quvchilar turli shakldagi matnlar, videolavhalar, infografikalar, reklama materiallari, ijtimoiy tarmoq postlari va elektron axborot manbalari bilan muntazam to'qnashadi. Shu sababli ularda media matnlarni anglash, tahlil qilish, manba ishonchligini baholash, fakt va fikrni farqlash hamda axborotdan maqsadli foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish muhim ahamiyat kasb etadi. Maqolada neyropedagogik yondashuv asosida media matnlar bilan ishlashda diqqat, xotira, idrok, vizual tafakkur, emotsional munosabat va refleksiya kabi kognitiv jarayonlarni faollashtirish imkoniyatlari tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: axborot savodxonligi, media matn, neyropedagogika, media savodxonlik, kognitiv jarayonlar, diqqat, xotira, vizual idrok, tanqidiy fikrlash, refleksiya.

Аннотация: В статье рассматриваются нейропедагогические возможности работы с медиатекстами в формировании информационной грамотности учащихся. В условиях цифровой информационной среды школьники регулярно сталкиваются с различными видами текстов, видеоматериалами, инфографикой, рекламными сообщениями, публикациями в социальных сетях и электронными информационными ресурсами. Поэтому особое значение приобретает формирование у учащихся умений понимать и анализировать медиатексты, оценивать достоверность источников, различать факты и мнения, а также целенаправленно использовать информацию. В статье анализируются возможности нейропедагогического подхода в активизации внимания, памяти, восприятия, визуального мышления, эмоционального отношения и рефлексии при работе с медиатекстами.

Ключевые слова: информационная грамотность, медиатекст, нейропедагогика, медиаграмотность, когнитивные процессы, внимание, память, визуальное восприятие, критическое мышление, рефлексия.

Abstract: This article examines the neuropedagogical opportunities of working with media texts in developing students' information literacy. In the digital information environment, students regularly encounter various types of texts, videos, infographics, advertising messages, social media posts and electronic information resources. Therefore, it is important to develop students' skills in understanding and analyzing media texts, evaluating the reliability of sources, distinguishing facts from opinions and using information purposefully. The article analyzes the potential of the neuropedagogical approach to activate attention, memory, perception, visual thinking, emotional response and reflection when working with media texts.

Keywords: information literacy, media text, neuropedagogy, media literacy, cognitive processes, attention, memory, visual perception, critical thinking, reflection.

Kirish

Raqamli axborot muhiti jadal rivojlanayotgan hozirgi davrda o'quvchilarning axborot savodxonligini shakllantirish ta'lim tizimining muhim vazifalaridan biri hisoblanadi. Internet, ijtimoiy tarmoqlar, elektron ta'lim platformalari, videokontentlar, reklama materiallari va turli media manbalar orqali tarqalayotgan axborot hajmining ortishi o'quvchilardan ma'lumotni faqat qabul qilishni emas, balki uni anglash, saralash, tahlil qilish, ishonchliligini baholash va maqsadli foydalanishni talab etadi. Shu nuqtai nazardan, media matnlar bilan ishlash o'quvchilarda axborot savodxonligini rivojlantirishning samarali pedagogik vositasi sifatida namoyon bo'ladi.

Media matnlar an'anaviy yozma matnlardan farqli ravishda verbal, vizual, audial va multimodal belgilar tizimi orqali axborot yetkazadi. Masalan, ijtimoiy tarmoq postlari, videolavhalar, infografikalar, reklama matnlari, internet maqolalari va elektron xabarlar o'quvchilarning diqqati, idroki, xotirasi va emotsional munosabatiga turlicha ta'sir ko'rsatadi. Shu sababli media matnlar bilan ishlash jarayonida o'quvchi nafaqat matn mazmunini tushunishi, balki undagi asosiy g'oya, yashirin maqsad, muallif pozitsiyasi, vizual ta'sir vositalari va axborot manbasining ishonchliligini ham tahlil qila olishi zarur.

Axborot savodxonligini shakllantirishda neyropedagogik yondashuv alohida ahamiyatga ega. Neyropedagogika ta'lim jarayonini o'quvchining miya faoliyati, diqqat, xotira, idrok, tafakkur, emotsional holat va motivatsiya kabi kognitiv-psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda tashkil etishni nazarda tutadi. Media matnlar bilan ishlashda ushbu yondashuv o'quvchilarning axborotni qanday qabul qilishi, vizual va matnli ma'lumotlarni qanday bog'lashi, qanday holatda tanqidiy tahlilga kirishishi va qanday sharoitda mustaqil xulosa chiqarishini tushunishga yordam beradi.

Neyropedagogik nuqtai nazardan media matnlar bilan ishlashda diqqatni maqsadli yo'naltirish, kognitiv yuklamani me'yorlashtirish, vizual-matnli axborotni uyg'un qabul qilish, emotsional ta'sirni anglash, fakt va fikrni farqlash, manbalarni taqqoslash va refleksiv xulosa chiqarish muhim ahamiyat kasb etadi. Masalan, biror ijtimoiy tarmoq postini tahlil qilishda o'quvchi uning sarlavhasi, rasmi, matni, muallifi, nashr sanasi, dalillari va ta'sirchan ifodalarini alohida o'rganadi. Bu jarayon axborotni ongli qabul qilish va unga tanqidiy munosabat bildirish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Media matnlar bilan ishlashning neyropedagogik imkoniyatlari, avvalo, o'quvchilarning bilish faolligini oshirish, vizual idrokini kuchaytirish, eslab qolish jarayonini qo'llab-quvvatlash, emotsional qiziqish uyg'otish va tanqidiy fikrlashni faollashtirishda namoyon bo'ladi. Ayniqsa, infografika, videolavha, reklama matni, media xabar va ijtimoiy tarmoq materiallarini tahlil qilish orqali o'quvchilarda axborotni saralash, ishonchli manbani tanlash, manipulyativ ta'sirlarni anglash va mas'uliyatli axborot iste'moli madaniyati shakllanadi.

Maqolaning maqsadi axborot savodxonligini shakllantirishda media matnlar bilan ishlashning neyropedagogik imkoniyatlarini nazariy-metodik jihatdan yoritishdan iborat. Maqolada media matn tushunchasi, uning axborot savodxonligini rivojlantirishdagi o'rni, media matnlar bilan ishlash jarayonida diqqat, xotira, vizual idrok, emotsional munosabat, tanqidiy fikrlash va refleksiya kabi neyropedagogik omillarning ahamiyati tahlil qilinadi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili

Axborot savodxonligini shakllantirishda media matnlar bilan ishlash masalasi media va axborot savodxonligi, tanqidiy fikrlash, vizual idrok, diqqat, xotira va axborotni qayta ishlash jarayonlari bilan bevosita bog'liqdir. Shu jihatdan mazkur mavzuni

ilmiy asoslashda xorijiy olimlardan David A. Sousa, xalqaro media ta'lim yondashuvi doirasida UNESCO mutaxassislari, mahalliy olimlardan esa N.R. Rustamova va N.A. Abdukadirovanning tadqiqotlari muhim nazariy-metodik manba bo'lib xizmat qiladi.

David A. Sousa o'zining *How the Brain Learns* asarida ta'lim jarayonini miya faoliyati bilan bog'liq holda tashkil etish zarurligini asoslaydi. Muallif o'quvchilar axborotni qabul qilish, qayta ishlash va xotirada saqlash jarayonida diqqat, idrok, emotsional qiziqish va ma'noli bog'lanishlar muhim o'rin tutishini ta'kidlaydi. Bu qarash media matnlar bilan ishlashda muhim ahamiyatga ega, chunki media matnlar oddiy yozma axborotdan farqli ravishda matn, tasvir, rang, ovoz, harakat va vizual belgilar uyg'unligi orqali ta'sir ko'rsatadi. Shu bois neyropedagogik yondashuv asosida media matnlarni tahlil qilishda o'quvchilarning diqqatini asosiy g'oyaga yo'naltirish, vizual axborotni matnli ma'lumot bilan bog'lash, emotsional ta'sirni anglash va axborotni xotirada saqlashni qo'llab-quvvatlash muhim hisoblanadi.

UNESCO tomonidan tayyorlangan *Media and Information Literacy Curriculum for Teachers* manbasida media va axborot savodxonligi shaxsning axborotni izlash, tanlash, tahlil qilish, baholash, media xabarlarini tushunish va ulardan mas'uliyatli foydalanish kompetensiyasi sifatida talqin qilinadi. Ushbu manbada radio, televidenie, internet, gazeta, kitob, raqamli arxivlar va kutubxonalar yagona axborot maydonida integratsiyalashib borayotgani ta'kidlanadi. Bu fikr media matnlar bilan ishlashning dolzarbligini ko'rsatadi: o'quvchi bugun nafaqat yozma matnni, balki video, infografika, reklama, ijtimoiy tarmoq postlari va elektron xabarlarini ham tanqidiy tahlil qila olishi lozim. UNESCO yondashuvi maqolamizda media matnlarni axborot savodxonligini shakllantiruvchi asosiy didaktik material sifatida qarashga imkon beradi.

N.R. Rustamovanning "Umumiy o'rta ta'lim muassasalari o'quvchilari mediamadaniyatini rivojlantirish texnologiyasi" mavzusidagi PhD dissertatsiyasi avtoreferatida o'quvchilarda mediamadaniyatni rivojlantirishning pedagogik texnologiyalari tahlil qilingan. Muallif mediamahsulotlarni tahlil qilish, mediaaxborotning ijtimoiy-psixologik ta'sirini anglash, axborot manbalariga tanqidiy yondashish va mediaresurslardan ongli foydalanish zarurligini asoslaydi. Ushbu tadqiqot media matnlar bilan ishlash orqali axborot savodxonligini rivojlantirish uchun muhim mahalliy nazariy asos hisoblanadi. Ayniqsa, 7–9-sinf o'quvchilarida mediamadaniyatni shakllantirish masalasi tadqiq etilgani maqolamiz mavzusiga yaqindir. Rustamovanning yondashuvi media matnlarni o'quvchilarning tanqidiy fikrlashi, axborotni saralashi va media ta'sirlarni anglashiga xizmat qiluvchi pedagogik vosita sifatida talqin qilish imkonini beradi.

N.A. Abdukadirovanning "Ingliz tili darslarida mediasavodxonlikni shakllantirish" mavzusidagi PhD dissertatsiyasi avtoreferatida mediasavodxonlikni shakllantirishda media matnlar, media texnologiyalar va axborot-kommunikatsiya vositalaridan foydalanishning metodik ahamiyati yoritilgan. Muallif ta'lim jarayonida media matn bilan ishlash o'quvchilarda axborotni tushunish, tahlil qilish, asosiy g'oyani ajratish va media xabarga munosabat bildirish ko'nikmalarini rivojlantirishini asoslaydi. Bu tadqiqot maqolamiz uchun ayniqsa muhim, chunki unda media matnlar ta'lim jarayonida faqat qo'shimcha material emas, balki axborotni anglash va baholash kompetensiyasini shakllantiruvchi metodik vosita sifatida qaraladi. Neyropedagogik nuqtai nazardan mazkur yondashuv vizual-matnli axborotni idrok etish, diqqatni faollashtirish, emotsional munosabat va refleksiv tahlil jarayonlari bilan uyg'unlashadi.

Umuman olganda, tahlil qilingan

manbalar axborot savodxonligini shakllantirishda media matnlar bilan ishlashning kognitiv, metodik va tarbiyaviy imkoniyatlari keng ekanini ko'rsatadi. Sousa media matnlarni neyropedagogik jihatdan qabul qilish va qayta ishlashda diqqat, xotira va emotsional faollikning ahamiyatini asoslasi, UNESCO media va axborot savodxonligini global ta'lim kompetensiyasi sifatida izohlaydi. N.R. Rustamova o'quvchilar mediamadaniyatini rivojlantirish texnologiyalarini, N.A. Abdukadirova esa mediamatnlar asosida mediasavodxonlikni shakllantirish metodikasini yoritadi. Ushbu qarashlar media matnlar bilan ishlashni axborot savodxonligini neyropedagogik asosda rivojlantirishning samarali vositasi sifatida ilmiy jihatdan asoslashga xizmat qiladi.

Tadqiqot metodologiyasi

Mazkur tadqiqotda pedagogik tajriba-sinov metodidan foydalanish maqsadga muvofiq deb belgilandi. Tadqiqot ob'ekti sifatida Farg'ona viloyati O'zbekiston tumanidagi 46-maktabning 8–9-sinflarida tahsil olayotgan 89 nafar o'quvchi tanlab olindi. Ushbu metod axborot savodxonligini shakllantirishda media matnlar bilan ishlashning neyropedagogik imkoniyatlarini amaliyotda sinab ko'rish, o'quvchilarning axborotni qabul qilish, tahlil qilish, saralash va baholash ko'nikmalaridagi o'zgarishlarni aniqlash imkonini beradi.

Tajriba-sinov jarayonida o'quvchilar bilan turli media matnlar — ijtimoiy tarmoq postlari, internet xabarlari, infografikalar, reklama matnlari, videolavhalar va elektron maqolalar ustida ishlashga qaratilgan topshiriqlar tashkil etildi. Mashg'ulotlarda media matnning asosiy g'oyasini aniqlash, muallif maqsadini tushunish, vizual va verbal axborot o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qilish, fakt va fikrni farqlash, manba ishonchliligini baholash hamda mediaxabarning o'quvchiga ta'sirini anglashga alohida e'tibor qaratildi.

Tadqiqotda neyropedagogik

yondashuvning asosiy tamoyillari — diqqatni faollashtirish, vizual idrokni kuchaytirish, xotirada saqlashni qo'llab-quvvatlash, emotsional qiziqish uyg'otish, kognitiv yuklamani me'yorlashtirish va refleksiv fikrlashni rag'batlantirish asos qilib olindi. Buning uchun media matnlar qisqa bloklar asosida tahlil qilindi, infografika va vizual belgilardan foydalanildi, muammoli savollar berildi, "fakt — fikr — taxmin" modeli va manba ishonchliligini baholash algoritmlari qo'llanildi.

O'quvchilarning axborot savodxonligi quyidagi ko'rsatkichlar asosida baholandi: media matn mazmunini tushunish, asosiy g'oyani ajratish, manba ishonchliligini aniqlash, fakt va fikrni farqlash, vizual axborotni tahlil qilish, axborotni saralash, mediaxabarga tanqidiy munosabat bildirish va refleksiv xulosa chiqarish. Ushbu ko'rsatkichlar media matnlar bilan ishlash orqali o'quvchilarning axborotni ongli qabul qilish va baholash darajasini aniqlashga xizmat qildi.

Pedagogik tajriba-sinov metodi mazkur mavzuga mos hisoblanadi, chunki u media matnlar bilan ishlashning neyropedagogik imkoniyatlarini real o'quv jarayonida tekshirishga sharoit yaratadi. Farg'ona viloyati O'zbekiston tumanidagi 46-maktabning 8–9-sinflarida tahsil olayotgan 89 nafar o'quvchi ishtirokida tashkil etilgan tadqiqot media matnlar asosida axborot savodxonligini shakllantirishda vizual, emotsional, kognitiv va refleksiv omillarning amaliy ahamiyatini aniqlashga yo'naltirildi.

Tahlil va natijalar

Tadqiqot Farg'ona viloyati O'zbekiston tumanidagi 46-maktabning 8–9-sinflarida tahsil olayotgan 89 nafar o'quvchi ishtirokida tashkil etildi. O'quvchilar ikki guruhga ajratildi: tajriba guruhi — 45 nafar, nazorat guruhi — 44 nafar. Tajriba guruhida axborot savodxonligini shakllantirishda media matnlar bilan ishlashning neyropedagogik imkoniyatlariga asoslangan mashg'ulotlar

tashkil etildi. Unda ijtimoiy tarmoq postlari, internet xabarlari, infografika, reklama matnlari, videolavhalar va elektron maqolalar tahlil qilindi. Nazorat guruhida esa an'anaviy tushuntirish, savol-javob va mustaqil o'qishga asoslangan mashg'ulotlar olib borildi.

O'quvchilarning axborot savodxonligi yuqori, o'rta va past darajalar asosida

baholandi. Baholashda media matn mazmunini tushunish, asosiy g'oyani ajratish, manba ishonchliligini baholash, fakt va fikrni farqlash, vizual axborotni tahlil qilish, axborotni saralash, mediaxabarga tanqidiy munosabat bildirish va refleksiv xulosa chiqarish kabi ko'rsatkichlar hisobga olindi.

1-jadval

Tajriba va nazorat guruhlarida axborot savodxonligi darajasining o'zgarishi

Guruhlar	O'quvchilar soni	Bosqich	Yuqori daraja	O'rta daraja	Past daraja
Tajriba guruhi	45	Tajriba boshida	7 nafar — 15,6%	20 nafar — 44,4%	18 nafar — 40,0%
Tajriba guruhi	45	Tajriba oxirida	21 nafar — 46,7%	22 nafar — 48,9%	2 nafar — 4,4%
Nazorat guruhi	44	Tajriba boshida	6 nafar — 13,6%	19 nafar — 43,2%	19 nafar — 43,2%
Nazorat guruhi	44	Tajriba oxirida	11 nafar — 25,0%	23 nafar — 52,3%	10 nafar — 22,7%

1-jadval natijalaridan ko'rinib turibdiki, tajriba boshida har ikki guruhda axborot savodxonligi darajasi bir-biriga yaqin bo'lgan. Tajriba guruhida yuqori darajadagi o'quvchilar 15,6 foizni, nazorat guruhida esa 13,6 foizni tashkil etgan. Past darajadagi o'quvchilar ulushi tajriba guruhida 40,0 foiz, nazorat guruhida 43,2 foiz bo'lgan.

Tajriba yakunida tajriba guruhida sezilarli ijobiy o'zgarish kuzatildi. Yuqori darajadagi o'quvchilar ulushi 15,6 foizdan 46,7 foizga oshdi. Past darajadagi o'quvchilar ulushi esa

40,0 foizdan 4,4 foizga kamaydi. Nazorat guruhida ham muayyan ijobiy o'zgarish qayd etildi, ammo o'sish tajriba guruhiga nisbatan past bo'ldi: yuqori daraja 13,6 foizdan 25,0 foizga, past daraja esa 43,2 foizdan 22,7 foizga o'zgardi.

Bu holat media matnlar bilan neyropedagogik yondashuv asosida ishlash o'quvchilarda axborot savodxonligini rivojlantirishda an'anaviy usullarga nisbatan samaraliroq ekanini ko'rsatadi.

2-jadval

Axborot savodxonligi mezonlari bo'yicha samaradorlik ko'rsatkichlari

Baholash mezonlari	Tajriba guruhi boshida	Tajriba guruhi oxirida	O'sish	Nazorat guruhi boshida	Nazorat guruhi oxirida	O'sish
Media matn mazmunini tushunish	52%	82%	+30%	51%	64%	+13%
Asosiy g'oyani ajratish	50%	80%	+30%	49%	62%	+13%
Manba ishonchliligini baholash	46%	77%	+31%	47%	59%	+12%

Fakt va fikrni farqlash	45%	76%	+31%	46%	58%	+12%
Vizual axborotni tahlil qilish	48%	79%	+31%	48%	60%	+12%
Axborotni saralash	49%	80%	+31%	49%	61%	+12%
Mediavaxabarga tanqidiy munosabat bildirish	44%	75%	+31%	45%	57%	+12%
Refleksiv xulosa chiqarish	43%	74%	+31%	44%	56%	+12%

2-jadval natijalariga ko'ra, tajriba guruhida barcha mezonlar bo'yicha o'sish nazorat guruhiga nisbatan yuqori bo'lgan. Ayniqsa, manba ishonchliligini baholash, fakt va fikrni farqlash, vizual axborotni tahlil qilish, axborotni saralash, mediavaxabarga tanqidiy munosabat bildirish va refleksiv xulosa chiqarish mezonlarida 31 foizlik o'sish qayd etildi.

Bu natijalar media matnlar bilan ishlashda neyropedagogik yondashuv o'quvchilarning diqqati, vizual idroki, xotirasi, tahliliy fikrlashi va refleksiv faoliyatini faollashtirishini ko'rsatadi. Masalan, infografika va

videolavhalar bilan ishlash o'quvchilarning vizual axborotni tushunishini kuchaytirsa, "fakt — fikr — taxmin" modeli fakt va sub'ektiv munosabatni farqlash ko'nikmasini rivojlantiradi. Manba ishonchliligini baholash algoritmi esa o'quvchilarni axborotga tanqidiy yondashishga o'rgatadi.

Nazorat guruhida o'sish ko'rsatkichlari asosan 12–13 foiz atrofida bo'ldi. Bu an'anaviy mashg'ulotlar ham ma'lum darajada natija berishini ko'rsatsa-da, media matnlar asosida tashkil etilgan neyropedagogik mashg'ulotlarning samaradorligi yuqoriroq ekanini tasdiqlaydi.

3-jadval

Tajriba-sinov natijalari bo'yicha umumiy samaradorlik ko'rsatkichi

Guruhlar	Tajriba boshidagi o'rtacha ko'rsatkich	Tajriba oxiridagi o'rtacha ko'rsatkich	Umumiy o'sish
Tajriba guruhi	47,1%	77,9%	+30,8%
Nazorat guruhi	47,4%	59,6%	+12,2%

Umumiy natijalarga ko'ra, tajriba guruhida axborot savodxonligi ko'rsatkichi 47,1 foizdan 77,9 foizga oshdi. Nazorat guruhida esa bu ko'rsatkich 47,4 foizdan 59,6 foizga ko'tarildi. Demak, tajriba guruhidagi umumiy o'sish nazorat guruhiga nisbatan 18,6 foizga yuqori bo'ldi.

Xulosa

Axborot savodxonligini shakllantirishda media matnlar bilan ishlash zamonaviy ta'lim jarayonining muhim metodik yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Raqamli muhitda o'quvchilar turli axborot manbalari, ijtimoiy tarmoq postlari, videolavhalar,

infografikalar, reklama matnlari va elektron xabarlar bilan muntazam to'qnashadi. Shu sababli ularda axborotni faqat qabul qilish emas, balki uni tahlil qilish, ishonchligini baholash, fakt va fikrni farqlash, asosiy g'oyani ajratish hamda maqsadli foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish zarur.

Maqolada media matnlar axborot savodxonligini rivojlantiruvchi samarali didaktik vosita sifatida talqin qilindi. Chunki media matnlar o'quvchilarning diqqati, vizual idroki, xotirasi, emotsional munosabati, tanqidiy fikrlashi va refleksiv xulosa chiqarish qobiliyatini faollashtiradi. Neyropedagogik yondashuv esa ushbu jarayonni o'quvchining kognitiv xususiyatlariga mos holda tashkil etishga imkon beradi.

Farg'ona viloyati O'zbekiston tumanidagi 46-maktabning 8–9-sinflarida tahsil olayotgan 89 nafar o'quvchi ishtirokida

olib borilgan tadqiqot natijalari media matnlar bilan neyropedagogik yondashuv asosida ishlash samarali ekanini ko'rsatdi. Tajriba guruhida axborot savodxonligi ko'rsatkichi 47,1 foizdan 77,9 foizga oshdi. Nazorat guruhida esa bu ko'rsatkich 47,4 foizdan 59,6 foizga ko'tarildi. Bu natijalar neyropedagogik asosda tashkil etilgan media matnlar tahlili an'anaviy yondashuvga nisbatan yuqoriroq samara berishini tasdiqlaydi.

Umuman olganda, axborot savodxonligini shakllantirishda media matnlar bilan ishlash o'quvchilarni raqamli axborot muhitida ongli, tanqidiy va mas'uliyatli harakat qilishga tayyorlaydi. Shu bois umumta'lim maktablarida infografika, reklama matni, internet xabarlar, ijtimoiy tarmoq materiallari va videolavhalarni tahlil qilishga qaratilgan neyropedagogik topshiriqlardan tizimli foydalanish maqsadga muvofiqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar :

1. UNESCO. Media and Information Literacy Curriculum for Teachers. — Paris: UNESCO, 2011. — 192 p. — URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000192971>
2. Sousa D. A. How the Brain Learns. — Thousand Oaks, CA: Corwin Press, 2006. — 309 p. — URL: <https://api.ziyouet.uz/uploads/books/251467/5d6a2d06a6760.pdf>
3. Rustamova N. R. Umumiy o'rta ta'lim muassasalari o'quvchilari mediamadaniyatini rivojlantirish texnologiyasi: pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) diss. avtoref. — Toshkent, 2017. — URL: <https://api.ziyouet.uz/uploads/books/251467/5d6a2d06a6760.pdf>
4. Abdukadirova N. A. Ingliz tili darslarida mediasavodxonlikni shakllantirish: pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) diss. avtoref. — Jizzax, 2022. — URL: https://jdpu.uz/wp-content/uploads/2022/06/14_Abdukadirova_Nasiba.pdf
5. Association of College and Research Libraries. Framework for Information Literacy for Higher Education. — Chicago: American Library Association, 2016. — URL: <https://www.ala.org/sites/default/files/acrl/content/issues/infolit/framework1.pdf>